

چیدایی کی: کایی بهری ... نویسنی: زانا خدر کایی بهری

1

شهوایی تاریک و نهنگوسته چاو بوو، مهله کین ئه رههاتی وهک شت به ناو کایان و به سهر شه قامه گشتیه کانداه شوو ئه یه کی بکک تا دابوو. به خو باران ده باری، تاریکی شوو و تاریکی ئه م شاره تاونا تاو ک به هوره بروسکهی و و سهر شت ده هوییه وه. به ام هیچ شت ک نه بوو نهو غه مهی ک مانگ ک بوو به سهر شاردای ک شابوو، به هونته وه. بارانی به خو و گرمه ی هور تکه به گریان و هاواری مهله کین ده بوون، به نه وهی به زه یی به خیدا به ته وه، به نه وهی شهرمبکات، به نه وهی س لهو هه موو چاو به کاته وه که سهریان ده کرد، به نه وهی نرخ ک به هیچ بنه مایه کی ک مه ایه تی دابنت، که لهو ساتانه ی مر ف وها واران ده بت، نرخ چله پوشکیان نامته بت. پ به گهرووی گ رانی عه زیز شارخی به گوئی ئه م شاره به ده نگه داه و هاواری ده کرد: ت نه بی منیش. ژیانم ناو، به بت ت دم ده وسته له لاندان. وهک پ غه مبه رکی نه فی کراو، وهک مندا کی سهرگردان، به هه موو لایه کدا ده ی وانی. به دوای شت کدا و بوو بهی ناد زرایه وه. که ه تا هه تایه بهی ناد زته وه. هه مووان پ بیان وابوو ک تا شه ویتی و گیان ده سپر.

■ خانم تکایه... خت واران کرد، ک تاییه کهی خر نابت. یه ک لهو پیاوانه ی دی ها تبوو هه ژان وای پ گووت.

2

مانگ ک له مه و بهر، له شهوایی وه ها تاریک و نوت کدا، جه مشید نه فسه ری و مهله کینی ده زگیرانی، به قسه کردن و به سهر بردنی کات، به ئگاوه بوون به ناوه استی شار. وهک بهی به گفتوگ کردن ده باره ی مهرگی خیان سهریان هه گرتبت، هه نگاوه کانیان قو س و ه واش بوون. مهله کین هه موو گیانی ده لهرزی، نهو سهرمایه ی له نهو جهسته ی نه ودا بوو، نهو سهرمایه نه بوو که باوهشی به شاردای کرد بوو، سهرمای شار سهرمای مانگی نه یللول بوو، سهرمای پایز بوو، سهرمای نه و نهو حی مهله کین سهرمایه ک بوو له هیچ شوته کی ئه م جیهانه وه ها به سهختی و قورسی بوونی نه بوو. جه مشید نه فسه ری ده زگیرانی به به زه ییانه سهرما کهی سهختتر ده کرد، به نه وهی به لاوازی دی مهله کین بزانه. جه لادانه باسی شه و به ره ی پ شه وهی جه نگی ده کرد.

مهله کبین کچی مهجید ژهه باتی، ککه بهره به ئەزموون و پیره کە ی شار بوو، دایکی له ناو جگاکه وتبوو، دوو خوشکی هه بوو ههردووکیان شویان کردبوو، برابچوو که کە ته مه نی پانزه ساان بوو شه هیدی ککای ککه بهری بوو، ساکی ابردوو له نوان سنووری عااق و ئیران بهر دهست ککری گوله ی پاسدارانی سنوور که وتبوو. بهم ههیه دایکی مهله کبین جه دهی ده ماغ لیداو که وته ناو جگاک، تا ئه ستاش زمانی نه بووه ته وه و لای بووه.

باوکی جه مشید به وه ههیه هه می شه ئەو قاته کوردیانه ی ده ی پشین له و قوما شه بوو که ناوی (ئه فسه ری) بوو، پشیان ده گووت مه زه هر ئه فسه ری. ئەو کاته ی جه مشید ته مه نی دوانزه ساان بوو، مه زه هر ئه فسه ری له ککای ککه بهری له زستان کی سخته له شاخ کی عاسی هه ق بو ب لای وه... هه موو دانیش توانی ئەم شاره، ساان هه یادی ئه و ووداو دت زان یان د کرد و، هه ی کات نه بووه یادی ژک، یادگار ییه ک، سات کی خ ش بکه نه وه، هه موو دانیش توانی ئەم شاره به پیر و مندا و گه نه وه تاکه پیشه یان می حنه ت ژماردن بووه. جه مشید ئه فسه ری، تاکه میراتی باوکی بوو له و دونیا یه مایه وه و به ئەمانه ت سپارد بووی به مهجید ژهه باتی، هاوکی هه می شه یی ککه بهری و شاری.

3

ئه زموونی سخته، ککه بهری، هه باتن له گوله ی پاسه وانانی سنوور، مامه که کردن له گه کهسانی نام، ککینی کاکا له و فرشیاران هه له دووره وه که لوپه له کانیان ئەه ناو فرشته وه ی به کهسانی نه ناسراو، سه رمای سخته، شهوانی بکداری له گه کاروانچیان و گوگرتن له گفتوگ کانیان، هه موو ئەوانه جه مشیدیان له مندا ککه وه گه وه کرد ب گه نه کی به ئەزموون و قسه زان و تگه یشتوو، پیاوه به ته مه نه کان ئەوانه ی له کاروان له گه کی دابوون، به مهجید ژهه باتیان ده گووت: عه جه ب گه نه کی تگه یشتوو و زیره کی ل ده رچوو. ئەو شهوانه ی له ککه بهری ده گه ایه وه، دوا ی چه ندین شه و یشتن و ماندوو بوون، دوا ی پشو و هه رگرتن کی کورت، ووی ده کرده مهجید و به غه مگینییه وه پکی ده گووت: مام مهجید و مه زانه باو کم کوکی ب ت به ج هه شتوو، جگه له مهینه ت... هه ی شتیکی تر نییه... به، ته نها مهینه تی به ت سپاردوو تا بکی گه وه بکه ی.

- ئەم قسانه چییه؟ هه زنا که م ئەم قسانه بژنه فم کو م.
- بکی وانییه مامه؟ سه ره ای ژیان ی پ زه حمه تی و نه داری خ ت، ئاگاداری و یارمه تی دانی منیش له ولاره بووه ست.
- وه ل هه ر ئەوه به خته وه رییه ئەزیزم.

ههشت مانگ بوو جهنگ دهستی پځکړدبوو، لهسره تاي دهستپځکړدنی
 جهنگه وه کځځبهري ههروهک جاران بوو، تا جهنگ درځړه دهکځشا
 کځځبهري سهختتر ده بوو، پاسه وانانی سنور بځ سمه مینه وه
 گوله یان به خه ځکپیه وه دهنه، تځپبارانی بهرده وامي سوپای
 عاااق هځندهی تر کاره کهی ئهستم تر دهکړد. دوو حفته بوو
 کهس بځ کځځبهري نه ده چوو، مهجید ځځځهه ځاتی بهدرفه تی زانی
 کچه کهی له جځمشید ئه فسهري ماره بکات... لهوانه یه کځ تا ئاواتی
 بهر له مهرگی بوو بځت، جه مشیدیش پځی وایوو که مهجیدی باوکی
 مهله کبین بهو په یوه ندیه خځشه ویستییهی نځوان ئم و کچه کهی
 زانی بځت، بځیه به پځویستی زانیوه ځ بهر لهوهی کهس پهی
 پځبهر بځت، کاره کهی به خځر بځاند بځته وه.

ئو شتهی که مایه ی نیگه رانی خه ځکی بوو، به تایبته بځ ده
 چکځلانه کهی مهله کبین گه ځکځ دژوار بوو، دواي چوار مانگی تر
 ده بوو جه مشید بچځت بځ سهربازی و به شداری ئو جهنگه نه گریسه
 بکات که هیچ کهس نه یده زانی کځتاییه کهی له کوځیه. دووربینی
 جه مشید، بځیار ځکی نه خوازراوی لځکه وته وه، مانه وه یان بوو به
 ده زگیران داری تا کځتایی هاتنی ئهرکی سهربازی. بیری لهوه
 نه کرده وه ئه گهر بځتو بیگواز ځته وه و لهو ماوه یه دا مهله کبین
 دوو گیان بځت، دواتر کځ ئهرکی به خځو کړدنی ئم ما ځه
 وه ئه ستځ ده گرځت؟ کځ بځشایی باوکایه تی بځ مندا ځه کهی پځ
 ده کاته وه؟ له دواي ئو کځ سځزی هاوسه رایه تی به مهله کبین
 ببه خځځ؟ کځ ئو بځشاییه گه وره ی ده که وځته نځو ما ځه که یانه وه
 پځی ده کاته وه؟

▪ ئه زیزی دځم، بځ نوقځانه ی خراپ لځده دهی؟ قهرارت داوه شهید
 بیت؟ مهله کبین وای پځده گووت.

▪ ځوون نیه ئه زیزم ځوون نیه. یارمه تیم بده لهو دنیا ئارام
 بم.

به چاوی پځ له فرمځسکه وه مهله کبین دهی گووت: تکایه... تکایه
 جه مشیدی من باسی مردن مه که.

ئو شهوه ی مهله کبین کځ چوار مانگ بوو خځی بځ ئاماده کړدبوو
 و له هاتنی ده ترسا، له کځتاییدا هات. ئو شهوه تاریک و
 سیخناخ له غه مگینی له سهره تاي مانگی ئه یلولدا خځی کړد به
 هه موو کځچه و کځځانه کانی شاردا. ئم شهوه مهله کبین و جه مشید
 وهک بځځی به دواي ئم غه مگینییه دا وځځ بن یان له بهری
 ځابکه ن، له بهرده م چایخانه ی ناوه راستی شار له سهر مځزځک
 بهرام بهر یه کتری دانیشن. جه مشید وهک بییه وځ له نیگا کانی
 مهله کبین خځی بدزځته وه بځ وچان سهری بهم و لاولادا ده سوځاند.

نیگا کانی ههردووکیان پاڤانهویان لڤ بهدی دهکرا، پاڤانهوو
 تکا کانی جهمشید بهوونی دیار بوون. ئهوهی ڤوون نهبوو تکاو
 پاڤانهوکانی نڤو نیگا کانی مهلهکبین بوو، لهکڤ بپاڤتهوه؟
 تکا لهکڤ بکات؟ هانا بڤ کڤ بهرڤت؟ بڤ سرهوت سهری
 وهردهچهرخاند و کهسڤکی بهر نیگا نهدهکهوت پڤی بڤڤ.
 مهلهکبین ئهوهی دهبوو بپڤ نهیدهوڤرا، شتڤ زمانی له
 گڤکردن خستبوو، دهترسا و قورگی گیرابوو، هانای بڤ ههموو
 شتڤک و ههموو کهسڤک دهربرد بهس ئهوهنده بتوانڤ بڤڤ تکایه با
 لهم شار و لهم وڤاته نهفرین لڤکراوه ههر لهم شهوه تاریکهدا
 ڤابکهین. ههنگه دواتر ههموو ڤوداوڤک ڤهوتڤکی تری
 وهربگرتایه و کڤتایهکی تری ههبووایه، ههموو ئهو
 خهیاڤاتانهی له بیرى خڤی تارانندن و ئهو قسانهی خولهکڤک
 پڤشتر دهیهوئیست دهریانبڤڤ قووتی دانهوه، به ناڤاگاییهوه
 هاواری کرد: بڤچی جهنگڤک که پهیوهندی به ئڤمهوه نیه، دهبڤت
 باجهکهی بدهین؟ ئاخر بڤ خودایه...

نهیدهزانی چی دهڤت، پرسیارهکهی جڤرڤک بوو له بیرى خڤشیدا
 وای ههست کرد که دهربڤینهکه تهواو نییه، ئهو فرمڤسکانهی له
 ئیوارهوه له چاویدا قهتیس مابوون ههموو بهربهستڤکیان
 شکاند، وهک شڤت هاواری دهکرد، جهمیشد به چه گووتی:

- چه بیبی دڤم تکایه ئارامبه، ههموویان سهیرمان دهکهن.
- بڤچی ئارام بم؟ گوناچه هاوار بکهه؟ ئازار ئهچڤژن به گریانى
 من؟... نازانن؟ نازانن چهنند وڤرانم...

- بهڤڤ ئهڤبهته دهزانن، سهیرت نهکردوو لهوهتهی هاتووین ئهو
 پڤکهنین و گاڤتهو گهپهئى ئهم ناوهی تهنى بوو خامڤش بووه...

جیاوازی ئهم شهوه، لهگهڤ شهوی بهر له ڤڤیشتنی جهمشید،
 ئاسمان و ڤڤسمانه. هیچ کهس لهو بڤوایهدا نهبوو تاکه کهسڤک...
 یهک کهس وهها جیاوازییهکی گهوره دروست بکات، به نهبوونی
 یهک کهس کڤشڤ بکهوڤته ئهم کهونه گهورهیهوڤ. ئهستهمه درک
 بهوه بکهی، کاتڤک کهسڤک دهچڤته نڤو ناخی زهوی، لهوسهری
 دونیا کهلڤنیکى زڤر گهوره دهکهوڤته نڤوان زهوی و کهسڤکی
 تر، کهلڤنڤک به هیچ شتڤک پڤ نابڤتهوه، مردن نهبڤت. ئهم
 شهوهی ههموویان به نیگاکانیان له جهمشید دهپاڤانهوه ئهو
 گریانهی بهرڤکی مهلهکبینی گرتبوو لڤی دورخاتهوه، کهچی لهو
 شهوهدا ههموویان دهپاڤانهوه کهسڤک بڤت و دڤنهوایان بکات.
 وهک گورگڤکی بریندار مهلهکبین پهلاماری بڤ ئهو پیاوه دهربرد
 و بهسهریدا هاواری کرد: کامه خڤر؟ گهورهترین خڤر ئهوهیه من
 بمرم... تازه ڤڤی و ناگهڤڤتهوه...

▪ سه برت بـت کچم. خـرـکی تـیا یه.

▪ له وه تهی بیرمد ئه و شاره خـری تـیا نه بووه، له وه تهی بیرمد
خـهـكـ لهـم شارهدا كـهـبـهـر بووه، كـهـي شـمـهـكـ و كـهـي تـا یه و
كـهـي پا كه ته جگه ره و كـهـي هـهـژا ری و كـهـي خـهـم و بـهـره تانی!
دووباره له و شهوه سارده و له ژـرـ ئه و بارانه دا بهرده وامی به
شه و ییه که ی خـیـده دا و به ده نگـکی ئه فسووناوییه وه، که
گریانی زـرـ ئه وه ندهی تر غه مگینی کردبوو، بهرده وامی به
گـرا نی گوته که ی خـیـی ده دا و ده یشت: هـهـرتـ ده په رستم،
تا کو له دونیام... هـهـرتـ ده په رستم، تا کو له دونیام، له دونیا...